

8. april 2008.

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

POVODOM PRAVOSNAŽNE PRESUDE VIŠEG SUDA U PODGORICI U SPORU PO TUŽBI EMIRA KUSTURICE PROTIV ANDREJA NIKOLAIDISA I NEDJELJNIKA MONITOR

Akcija za ljudska prava smatra da je pravosnažnom presudom Višeg suda u Podgorici, kojom je usvojen tužbeni zahtjev reditelja Emira Kusturice i naloženo novinaru i književniku Andreju Nikolaidisu i nedjeljniku Monitor da Kusturici plate 12.000 eura nematerijalne štete, prekršeno pravo na slobodu izražavanja Nikolaidisa i nedjeljnika Monitor protivno standardima Evropske konvencije o ljudskim pravima koja obavezuje Crnu Goru.

Smatramo da su antiratni stavovi koje je Nikolaidis objavio u Monitoru morali biti smatrani vrijednosnim sudovima (kao što je to utvrđeno u prvostepenoj preinačenoj presudi sudije Slavke Vukčević), koji su, iako uznemiravajući, i vjerovatno uvredljivi za Kusturicu, neophodni za slobodnu raspravu od javnog interesa u evropskom demokratskom društvu, te da, kao takvi, nijesu smjeli biti kažnjeni, pogotovo ne ovako visokom naknadom. U svakom slučaju, Nikolaidisovi stavovi manje uznemiravaju od Kusturičinog javnog žaljenja što „Milošević nije raspolagao sa 250 miliona Srba i dvije atomske bombe“.

Ako Vrhovni sud, odnosno Ustavni sud Crne Gore, ne isprave nastalo kršenje slobode izražavanja, vjerujemo da će to učiniti Evropski sud za ljudska prava u Strazburu. Međutim, šteta će izvršenjem presude u međuvremenu biti samo uvećana, i to kako za tužene, tako i za opštu klimu slobode izražavanja u Crnoj Gori.

Posebno zabrinjava činjenica da se Viši sud u svojoj presudi nije ozbiljno osvrnuo na standard slobode izražavanja prema tumačenju Evropskog suda za ljudska prava, za razliku od Osnovnog suda u Podgorici koji je prvostepenu presudu utemeljio na iscrpnoj analizi šest ključnih presuda Evropskog suda. Drugim riječima, Viši sud je, za razliku od Osnovnog suda, ignorisao tumačenje slobode izražavanja u praksi Evropskog suda za ljudska prava, što je zabrinjavajuće za razvoj sudske prakse u Crnoj Gori, posebno ako se ima u vidu da je i Venecijanska komisija Savjeta Evrope izričito naglasila neophodnost tumačenja ustavnih garancija ljudskih prava u skladu sa praksom Suda u Strazburu.